FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai
1.2 Facultatea	de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	ORADEA
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	*Fundamente creştine ale identităţii europene*

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie și muzică în cultura europeană						
2.2 Titularul activităţilor de curs	lect. univ. dr. Radu-Ioan Mureșan						
2.3 Titularul activităţilor de seminar	lect. univ. dr. Radu-Ioan Mureșan						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28

Distribuţia fondului de timp:	ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe	30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren	77
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri	30
Tutoriat	2
Examinări	1
Alte activităţi:	

3.7 Total ore studiu individual	140
3.8 Total ore pe semestru	196
3.9 Numărul de credite	7

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competenţe	•

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	•
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competenţele specifice acumulate

Competenţe profesionale	Cunoaşterea, înţelegerea şi folosirea adecvată a vocabularului teologic-liturgic şimuzicologic,şi a specificului demersului teologic-liturgicşi muzicologic; 1.1. cunoaşterea problematicii teologieimuziciişi recunoaşterea ei în diverse etape ale elaborării expresiei liturgice a credinței și implicit a elaborării expresiei sale muzicale, potrivit principiului *Lex orandi-Lex credendi*, principiu în care se împletesc mutațiile conștiinței colective (Biserică-Societate) și rezonanțele misterului sacru. 1.2 identificarea tipurilor de ”expresiimuzicale”/”forme muzicale” în raport cu elaborarea etapelor expresiei liturgice a credinței, conform raportului dintre spiritual- sensibil, sensibil- spiritual, dintre seducția afectivă a sentimentului muzical și autentica calitate a sentimentului spiritual al credinței 1.3. educația estetică a facultăților vitale în vederea unității conștiinței (fascinație, inteligență, voință), nu estetism ornamental. 1.4utilizarea corectă a conceptelor teologiei liturgice și a muzicologiei în textele redactate de student. Aplicarea conceptelor teologice și muzicologice în texte care să exprimestatutul ”expresiei credinței” în vederea constituirii unui estetici teologice. Redactarea de texte în care să exprime problemele teologiei-muzicii contemporane
Competenţe transversale	Dezvoltarea atitudinii pozitive faţă de argumentare şi dialog în formarea sau susţinerea unei convingeri; Conştientizarea nevoii de dezvoltare a abilităţilor în vederea recunoașterii funcțiilor artei sacre: memoria, speranța, suferința, reechilibrarea, înțelegerea de sine, creșterea, aprecierea.

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studentului cu sensurile expresiilor ”teologie-muzică” și ”idee spirituală a muzicii” în cultura europeană; recunoașterea de către student a legăturilor dintre teologie, muzică și expresia liturgică a credinței
7.2 Obiectivele specifice	Inițierea în studiul expresiei liturgice muzicale ecleziale, Răsăritene și Apusene, pe baza raportului dintre ”conștiința colectivă”(”coralitate”) -”sinele individual” (senzație, percepție, emoție, inteligență, sentiment consimțământ)și rezonanțele misterului sacru, în cadrul modelului cultural european. Dezvoltarea capacităţii de audiție, analiză, gândire critică (discernământ), reflexie și argumentare;

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
1. Introducere. Sensul muzicii Sensuri ale expresiilor ”teologie-muzică”, ”cântare bisericească”, ”formă muzicală”, ”slujbă cântată”, ”unealtă”/”ustensil”, ”cor-coralitate”, ”sinele individual”-”coral eclezial”	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea, repetiția	
2. I. Invenția creștină. Sensul muzicii a. Antichitatea în tipare bizantine și latine b. Filzofia antică greacă cu privire la muzică c. În căutarea unui principiu. Specifica invenție	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea, repetiția	
3. I. Invenția creștină. Sensul muzicii a. Celebrarea Cuvântului și lauda creaturii; armonizarea corporalului sensibil cu spiritualul. b. Invenția muzicii ”timpului împlinit” c. Oralitate și tradiție în practicile muzicale ale primelor comunități creștine. Cele patru stiluri melodice ale tipul melodic unitar ”Cantus”: recto tono sau recitativ , cantus sillabicus sau irmologic, cantus neumaticus sau stihiraric, cantus melismaticus sau papadic; Psalmdia responsorială/ Psalmodia antifonică	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea, repetiția	
4. I. Invenția creștină. Sensul muzicii a. Imnurile ”ritului bizantin” și ”roman”: primatul cuvântului b. Monodia bizantină: Tropar, Condac, Canon c. Monodia gregoriană/muzica ”Cuvântului”: Psalmul, Imnul lui Ambrozie. Teoria lui Augustin: d. Teologia cântării bizantine și gregoriene: Teolgia Sfinților Părinți	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea, repetiția	

e. Severino Boezio (476-525) ethosul și puterea muzicii		
5. I. Invenția creștină. Sensul muzicii a. De la gregorian la noua muzică b. Hildegarde von Bingen (1098-1179)	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
6. I. Creația armonică. Sensul muzicii epoca modală-Evul Mediu târziu-Renașterea a. Creația armonică ca integrare a disonanței b. Simbolismul ecleziologic al armoniei: ”Comunitatea eclezială” c. Polifonia: Comunitatea eclezială *versus* polifonic, creativ d. Armonia multiplului, un ideal comunitar; motetul sacru, (madrigalul profan)	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
7. I. Creația armonică. ”Ars Nova”. Sensul muzicii a. Papa Ioan al XXII -lea: *Docta Sanctorum Patrum* (1324-1325) b. Regia evenimentului muzical și participarea la el; Missa ”o formă compozițională unitară” (Kyrie, Credo, Sanctus, Agnus) ”Ordinarium Missae”. c. Conciliul din Trento (1545-1563) d. Reforma: coralul luteran, omofon, omoritmic e. Cosmologia *versus* antropologia; O nouă estetică spirituală	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
8. II. Creația armonică: sensul muzicii a. Giovanni Pierluigi da Palestrina (1525-1594);stilulpalestrinian-reper de bază în articularea Renașterii muzicale b. Secolul al XVI-lea: Avântul înspre expresivitate și sentiment- ”sacra reprezentare”	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	

și ”oratoriul sacru”. c. Ora ”afectelor în muzică”; ora ”eului-monadă”		
9. II. Instituirea devoțiuni. Sensul muzicii a. Estetica muzicală a devoțiunii: practica profesionistă a rugăciunii mentale; calitatatea individuală a intenției; ascultarea interioară b. Deschiderea experienței celebrative către dimensiunea mistică; noua teorie expresivă a afectelor	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
10. II. Instituirea devoțiuni. Sensul muziciii a. Autosuficiența evenimentului muzical; istoria autonomiei spiritualității artei (barocul târziu) b. Expresivitatea umană și repetiția rituală. c. Ultimatelogiemuzicală	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
11. II. Instituirea devoțiuni. Sensul muzicii a. Ritul ca temă estetico-pastorală b.Încorporarea muzicală a devoțiunii; retorica interiorității d. Expresivitate umană și repetiție ritualică; realizarea sinelui și mistica abandonului	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
12. III Instituirea devoțiunii. Sensul muzicii a. Noua ospitalitate muzicală a sacrului: J. Sebastian Bach	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
13. III Ritul muzicii. Sensul muzicii a. Opera muzicală ca ritual autonom b. Iluminismul. W. A. Mozart. Flautul fermecat c. Fundamentul de sens al evenimentului muzical. Sacralitatea muzicii d. Dezvrăjirea modernă și mistica așteptării. Romantismul: conceptul de muzica absolută,	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	

mistică și infinit d. Arta și spectacolul: - Civilizația spectacolului		
14. III Muzica ritului sau muzica dincolo de muzică a. ”Liturghia” dincolo de modele şi esenţe b. Coralitatea -Icoană a Bisericii. Fundamentul teologic al ”coralității” Bisericii.	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	

Bibliografie:

AUGUSTIN, Sf., (AureliiAugustini), *Mărturisirile*, VII&2, Cluj Napoca, Editura Dacia 2004.

AURELIUS Marcus, C*ătre sine însuși*, București, Vestala, 2015.

BALTHASAR, Han Urs von, *Lo sviluppo dell'idea musicale*. *Testimonianza per Mozart*, Milano, Ed. Glossa, 1995.

BARTH Karl, *Wolfgang Amadeus Mozart*, Brescia, Queriniana, 1991.

BĂLAN George, *Muzica şi lumea ideilor*, Bucureşti, Ed. Muz. A Uniunii Compozitorilor 1973.

_____, *Dincolo de muzică*, Bucuresti, Editura pentru literatură, 1967.

BOIA Lucian, *Sfârşitul Occidentului*. *Spre lumea de mâine*, Bucureşti, Humanitas, 2013.

BOTTON Allain de, ARMSTRONG John, *Arta ca terapie*, Bucureşti, Vellant, 2014.

BOTTON Allain de, *Cum iţi poate schimba Proust viaţa*?, Bucureşti, Vellant, 2014.

CEZAR Corneliu, *Tratat de sonologie . Spre o hermeneutică a muzicii*, Bucureşti, Ed. Anastasia, 2003.

COSTA E., *Una teologia della musica*, în *Le voci di Dio*: *La Musica*, Edizione Mesaggero Padova, 6/1999, pp. 7-15.

DAHLAHUS Carl, EGGEBRECHT Heinrich Hans, *Che cosa e la musica*, Bologna, Il Mulino, 1988.

DAMASIO Antonio, *În căutarea lui Spinoza*. *Cum explică știința sentimentele*, București, Humanitas, 2010.

_____, *Sinele*. *Construirea creierului conștient*, București, Humanitas, 2016.

DUMEA Cristian, *Repere istorice în muzica sacră şi documente magisteriale*, Roman Serafica, 2015.

EVDOCHIMOV Paul, *Arta icoanei*. *O teologie a frumuseții*, București, Editura Meridiane,1992.

FLUERAŞ Cecilia M., *Harmonia mundi, harmonia hominis*. *Musica ed eredita classica in Gregorio di Nissa*, Cluj-Napoca, Arpeggione, 2012.

GASTOUE Amedee, *Arta gregoriană*, Bucureşti, Ed. Muzicală 1067.

GATTIN Giulio, *La monodia del Medio Evo*, Edizioni di Torino, 1991.

GIULEANU Victor, *Melodica bizantină*, *Studiu teoretic şi morfologic al stilului modern (neo-bizantin*), Ed. Muzicală.,

Bucureşti 1981.

WALTHER Ingo, METZGER Rainer, *Vincent van Gogh*, *The complete paintings*, China, Taschen, Biblioteca Universalis, 2015.

GRĂJDAN Vasile, Pr., *Teologia cântării liturgice în Biserica Ortodoxă*. *Aspecte de identitate a cântării liturgice ortodoxe*, Sibiu, Editura Universității ”Lucian Blaga”, 2000.

GUANTI Giovanni, *Estetica Musicale. La Storia e le Fonti,* Milano, Storie di Idee 7, 1999.

HAIDT Jonathan, *Mintea moralistă*. *De ce ne dezbină politica şi religia?*, București, Humanitas, 2016.

HEIDEGGER Martin, *Originea operei de artă*, Bucureşti, Humanitas, 2011.

HESSE Herman, *Jocul cu mărgele de sticlă*, Bucureşti, RAO, 2009.

HODEIR André, *Formele muzicii*, Bucureşti, Grafoart, 2007.

KANDISKI Vassily, *Spiritualul în artă*, Bucureşti, Meridiane, 1994.

KüNG Hans, *Musica e religione*. *Mozart-Wagner-Bruckner*, Brescia, Queriniana, 2012.

LIICEANU Gabriel, *Estul naivităţilor noastre. 27 de interviuri 1990-2011*, Bucureşti, Humanitas, 2012.

_____, *Cearta cu filozofia*, Bucureşti, Humanitas, 1992.

_____, *Continentele insomniei*,București, Humanitas, 2017, pp. 219-245.

LOSSKY Vladimir, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, Bucureşti, Anastasia, 2006.

_____, *Vederea lui Dumnezeu*, Sibiu, Deisis, 1995.

LOSSKY Nicolas, *Teologia muzicii liturgice*, Cluj-Napoca, Renașterea, 2013.

MANN Thomas, *Pătimirile şi măreţia lui Richard Wagner*, Bucureşti, Humanitas, 2013.

PATAPIEVICI Horia-Roman, *Partea nevăzută decide totul*, Bucureşti, Humanitas, 2015.

PROUST Marcel*, În căutarea timpului pierdut*. *Swan*, București, Adevarul Holding, 2010.

RATZINGER Joseph, *Fondamento teologico della musica sacra*, în *La festa della fede.Saggi di teologia liturgica*, Milano, Jaca Book, 1984, pp. 75-100.

_____, *Cantate a Dio con arte*. *Il fondamento biblico della musica sacra*, în *Cantate al Signore un canto nuovo*, Milano, Jaca Book, 1991, pp. 117-136.

RICOEUR Paul, *Ricordare, dimenticare, perdonare*, Bologna, Il Mulino, 2004.

MOUTSOPULOS E., *Muzica în opera lui Platon*, Bucureşti, Omonia, 2006.

MIHĂILESCU Dan C., *Cartea simțurilor*, București, Humanitas, 2015.

NIETZSCHE Friederich, *Cazul Wagner*, Bucureşti, Humanitas, 2008.

PLEȘU Andrei, *Note, stări, zile*, București, Humanitas, 2010.

SAPPEYBrigitte François, *Istoria muzicii în Europa*, Bucureşti, Grafoart, 2007.

SÂRBU Maria Cristina, *Nietzsche şi muzica*, Bucureşti, Editura Fundaţiei Culturale „Ideea Europeană”, 2005.

SCRUTON Roger, *Cultura modernă pe înţelesul oamenilor inteligenţi*, Bucureşti, Humanitas, 2013.

_____, *Comprendere la Musica*. *Filosofia e interpretazione*, Siena, Edizioni Cantagalli, 2014.

_____, *Beau, deci exist*. *O călătorie filozofică în lumea vinurilor*, București, Humanitas, 2014.

SEQUERI Pierangelo, *Estetica e teologia*, L”*indicibile emozione del Sacro*: *R. Otto, A. Schonberg, M. Heidegger*, Milano, Glossa, 1993.

_____, *Musica e Mistica*. *Percorsi nella storia occidentale delle pratiche estetiche e religiose*, Citta del Vaticano, Libreria Editrice Vaticana, 2005.

_____, *Eccetto Mozart*. *Una passione teologica*, Milano, Glossa, 2006.

_____, *La risonanza del sublime*. *L'idea spirituale della musica in Occidente*, Roma, Edizioni Studium, 2010.

SOMBART Elisabeth, *Muzica în inima fascinaţiei*. *Confidenţe pentru pian de la Bach la Bartòk*, Bucureşti, Spandugino, 2012.

STEINER George, *În Castelul lui Barbă Albastră. Câteva însemnări pentru o redefinire a culturii,* Bucureşti, Humanitas, 2013.

_____, *Errata o autobiografie*, București, Humanitas, 2008.

SCHNEIDER Marius, *Il significato della musica*, Milano, Rusconi, 1970.

TIMARU Valentin, *Stilistică muzicală*, Arad, Tiparniţa, 2012, Vol I, Vol 2A, Vol 2B.

_____, *Muzica noastră cea spre fiinţă*, Târgu-Lăpuş, Galaxia Gutenberg, 2008.

YANNARAS Christos, *Contra religiei*, Bucureşti, Anastasia, 2011.

ZOGRAFI Vlad, *Cioran şi Muzica*, Bucureşti, Humanitas, „Antologiile Humanitas”, 1996.

ZOTTO G., *Teologia ed estetica musicale nel panorama storico dell”Occidente cristiano*, Edizione Mesaggero Padova, 6/1999, pp. 29-52.

WILDE Oscar, *De profundis*, București, Humanitas, 2014.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observaţii
1. Cânt gregorian/ Cânt bizantin	audiția, explicaţia, analiza, dialogul, dezbaterea	
2. Ipostaza substantivului-muzica modală Cânt gregorian: Introiti: *Ad Te levavi animam*; *Ecce Deus*.	audiția, explicaţia, analiza, dialogul, dezbaterea	

Graduali: *Adiutor meus.Benedicite Dominum* Cânt bizantin: *Doamne strigat-am* glas 1, 2, 3,4,5,6,7,8. Tropar; Condac, Canon; Irmos, Icos; Prochimen; ”Sfinte Dumnezeule”		
3. Invenția creștină Psalmodia responsorială Psalmodia antifonică Invenția creștină-epoca modală Celebrarea Cuvântului și lauda creaturii; armonizarea corporalului sensibil cu spiritualul. Invenția muzicii ”timpului împlinit” Oralitate și tradiție în practicile muzicale ale primelor comunități creștine. Tipul melodic unitar ”Cantus” propus prin cele patru stiluri melodice: recto tono sau recitativ , cantus sillabicus sau irmologic, cantus neumaticus sau stihiraric, cantus melismaticus sau papadic	audiția, analiza, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
4. Cântul gregorian/cântul bizantin Per Angelo Sequeri, *Imnul lui Ambrozie*, *Teroria lui Augustin*. Ambrozie: *Aeterne rerum conditor* *Augustin: Jubilus* Efrem Sirul, Roman Meldul: tropare, condace Ioan Damaschinul: stihirile invierii	audiția, analiza, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
5. Invenția creștină-epoca modală Hildegarde von Bingen (1098-1179) *Symphoniae harmoniae caelestium*	audiția, analiza, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	Tropi, Sequenze
6. Creația armonică: Ars Antiqua, epoca modală-Evul Mediu târziu-Renașterea Concepția armoniei prestabilite Gullaume Dufay(+1453); Johanes Ockeghem (1425-1497); Obrecht (+1505); Josquin de Prey (+1521)	audiția, analiza, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	

motetul sacru, sec XIV-XVI (madrigalul profan) coralul luteran, omofon, omoritmic		
7.Creația armonică. ”Ars Nova” Missa (Kyrie, Credo, Sanctus, Agnus) -”Ordinarium Missae”. Cosmologia *versus* antropologia; O nouă estetică spirituală	audiția, analiza, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
8. Creația armonică Școala italiană cu Giovanni Pierluigi da Palestrina (1525-1594);*Missa Papae Marcelli;* Școala spaniolă, cu T. L da Victoria (+1611); Școala franco-flamandă, cu Orlando di Lasso(+1594); Școala engleză W. Byrd (+1623); Școala venețiană Giovanni Gabrielli (+1612)	audiția, analiza, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
9. Instituirea devoțiunii c. Estetica muzicală a devoțiunii: practica profesionistă a rugăciunii mentale; calitatatea individuală a intenției; ascultarea interioară d. Deschiderea experienței celebrative către dimensiunea mistică; noua teorie expresivă a afectelor *Lutheran Hymnis*	audiția, analiza, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
10. Instituirea devoțiunii Silențiul contemplativ. Audiția afectivă *Lauda polfonică* Emilio del Cavaliere, *Rappresentatione di Anima et di Corpo* (1600) Giovanni Guanti, *Estetica muzicală* (pp. 173-180)	audiția, analiza, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
11. Instituirea devoțiunii a. Ritul ca temă estetico-pastorală b.Încorporarea muzicală a devoțiunii; retorica interiorității c. Expresivitate umană și repetiție ritualică;	audiția, analiza, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	

realizarea sinelui și mistica abandonului		
12. Instituirea devoțiunii a. Noua ospitalitate muzicală a sacrului: J. Sebastian Bach, *Matheus Passion* _____, *Oratoriul de Crăciun*	audiția, analiza, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
13. III Ritul muzicii: opera muzicală ca ritual autonom a. Arta și spectacolul: b. Roger Scruton, *Cultura modernă pe înțelesul oamenilor inteligenți* Wolfgang Amadeus Mozart: Flautul fermecat Mario Vargas Llosa: *Civilizația spectacolului* Roger Scruton, *Beau, deci exist* Richard Wagner: *Parsifa*l KUNG Hans, *Musica e religione* Richard Wagner: *Inelul Nibelungilor*	audiția, analiza, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
14. III Ritul muzicii ”Liturghia” dincolo de modele şi esenţe Coralitatea -Icoană a Bisericii. Fundamentul teologic al ”coralității” Bisericii Valentin Timaru: *Liturghia Sf Ioan Gură de Aur* (cor mixt)	audiția, analiza, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	

Bibliografie:

BĂLAN George, *Muzica şi lumea ideilor*, Bucureşti, Ed. Muzicalea Uniunii Compozitorilor, 1973.

KüNG Hans, *Musica e religione*. *Mozart-Wagner-Bruckner*, Brescia, Queriniana, 2012.

LLOSA Mario Vargas, *Civilizația spectacolului,* București, Humanitas, 2017.

SCRUTON Roger, *Cultura modernă pe înţelesul oamenilor inteligenţi*, Bucureşti, Humanitas, 2013.

_____,*Beau, deci exist*. *O călătorie filozofică în lumea vinurilor*, București, Humanitas, 2014.

SAULNIER Daniel Dom, *I modi gregoriani*, Solesmes, 2000.

SEQUERI Pierangelo, *Estetica e teologia*, L”*indicibile emozione del Sacro*: *R. Otto, A. Schonberg, M.*

Heidegger, Milano, Glossa, 1993.

_____, *Eccetto Mozart. Una passione teologica*, Milano, Glossa, 2006.

_____, *La risonanza del sublime. L'idea spirituale della musica in Occidente*, Roma, Edizioni Studium, 2010.

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea informaţiilor, claritatea şi eleganţa argumentării	chestionarea, dialogul	50%
	participarea activă	observaţia, chestionarea	10%
10.5 Seminar/laborator	participarea activă	observaţia, chestionarea	20%
	Corectitudinea informaţiilor, claritatea şi eleganţa argumentării	audiția, referatul, autoevalurea	20%
10.6 Standard minim de performanţă:			
Prezentarea unui model teoretic al omului şi contextualizarea sa culturală			

Data completării Semnătura titularului de curs Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament Semnătura directorului de departament